

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum extrema vnctio sit vnum sacramentum? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

autem intentus in administratione sacramentorum, est curatio morbi peccati. Vnde Iſa. 27. Hic est omnis fructus vt tollatur peccatum. Et idè cum ad hunc effectum pertingat extrema vnctio, vt ex verbis Iacob patet, nec ordinetur ad aliud sacramentum, quasi ei annexum: constat, quòd extrema vnctio non est sacramentale, sed sacramentum †.

Ad primum ergo dicendum, quòd oleum, quo catechumeni inunguntur, sua vnctione non perducit ad peccati remissionem, quia hoc ad baptismum pertinet: sed aliquo modo ad baptismum disponit, vt supra dictum est * : & idè illa vnctio non est sacramentum, sicut vnctio extrema.

Ad secundum dicendum, quòd hoc sacramentum immediatè hominem ad gloriam disponit, cum ex euntibus à corpore detur: & quia in veteri lege n̄ erat adhuc tempus perueniendi ad gloriam, quia n̄ minem ad perfectum adduxit lex † * : idè illud sacramentum ibi præfigurari non debuit per aliquod sacramentum sibi respondens, sicut per figuram eundem generis; quamuis per figuram remotas aliquo modo figuratum sit in omnibus curationibus, quæ leguntur in veteri testamento.

Ad tertium dicendum, quòd Dionysius* non facit aliquam mentionem de extrema vnctione, sicut nec de pœnitentia, nec de matrimonio: quia ipse non intendit determinare de sacramentis, nisi quatenus per ea innotescere potest ecclesiastica hierarchia ordinata dispositio, quantum ad ministros & actiōnes ministrorum & recipientes. Tamen cum per extremam vnctionem aliquis consequatur gratiam, & remissionem peccatorum: non est dubium, quòd extrema vnctio habet vim illuminatiuam & purgatiuam, sicut Baptismus, quamuis non ita plenam.

ARTIC. II.

Utum extrema vnctio sit vnum sacramentum?

112

AD secundum sic proceditur. Videtur, quòd extrema vnctio non sit vnum sacramentum. Quia vnctio

Iacob 5.
† Innoc 1
in ep. ad
Decentiu
Eugubin.
Episc. 8.
* In 4 d.
6. q. 2. ar.
2. q. 2. in
cor. & in
in 3 p. q.
71 ar. 1.
corp.
† Hebr. 7.
* simile
quid ha-
betur in
1. 2. q. 102
a. 5 ad 3
& 3 p. q.
65 ar. 1.
ad 4.
* loc. cit.
in arg. 3.
Infra 9.
30. ar. 1.

vnitas r
ex eode
huius sa
vice & n
cundum
mentum
¶ 2
culum e
Sed func
menta
¶ 3
stro per
tio non
primam
enim ali
extrema
SED
mum, it
plures i
mi. Er
tum ext
¶ Pr
facta pri
sacrame
eramen
sum est.
RESP
per se lo
cut indr
ra: vt p
num, q
tia: vt
quod ex
quod est
multa ce
libet sac
quæ fun
gnifican

vnitas rei est ex sua materia, & ex sua forma: cum ex eodem res habeat esse & vnitatem. Sed forma huius sacramenti frequenter iteratur, etiam eadem vice & materia pluries, cum inunctio adhibeatur secundum diuersas partes. Ergo non est vnum sacramentum.

*Infra q.
32. ar. 5.
et 6.*

¶ 1. Præterea, Ipsa vnctio est sacramentum: ridiculum enim est dicere, quod oleum sit sacramentum. Sed sunt plures vnctiones. Ergo sunt plura sacramenta.

¶ 3. Præterea, Vnum sacramentum ab vno ministro perfici debet. Sed in aliquo casu extrema vnctio non potest perfici ab vno ministro: sicut si post primam vnctionem factam sacerdos moriatur; tunc enim alius sacerdos debet ulterius procedere. Ergo extrema vnctio non est vnum sacramentum.

SED contra, Sicut se habet immersio ad baptismum, ita se habet vnctio ad hoc sacramentum*. Sed plures immersiones sunt vnum sacramentum baptismi. Ergo & plures vnctiones sunt vnum sacramentum extremæ vnctionis.

** 3. p. 9.
66. ar. 8.*

¶ Præterea, Si non esset vnum sacramentum, tunc facta prima vnctione non oporteret ad perfectionem sacramenti, quod fieret secunda: quia quodlibet sacramentum per se habet esse perfectum. Sed hoc falsum est. Ergo est vnum sacramentum.

RESPONDEO dicendum, quod vnum numero, per se loquendo, dicitur tripliciter. Vno modo, sicut indiuisibile, quod nec actu, nec potentia est plura: vt punctus & vnitas. Alio modo, sicut continuum, quod quidem actu est vnum, sed plura potentia: vt linea. Tertio modo, sicut perfectum aliquid, quod ex pluribus partibus constituitur; (vt domus) quod est multa quodammodo etiam in actu, sed illa multa conueniunt in aliquo vno. Et hoc modo quodlibet sacramentum dicitur vnum, in quantum multa, quæ sunt in vno sacramento, adunantur ad vnum significandum vel causandum*: quia sacramentum significat.

*3. p. 9. 73
ar. 2. cor.*

** 3. p. 9.
62. ar. 2.*

Q 3 gnifi.

gnificando causat. Et ideo quando vna actio sufficit ad significationem, vnitas sacramenti consistit in illa actione tantum, sicut patet in confirmatione. Quando autem significatio sacramenti potest esse, & in vna, & in multis actionibus, tunc sacramentum perfici potest, & vna actione & pluribus: sicut Baptismus vna immersione & tribus: quia ablutio, quæ significatur in Baptismo, potest esse per vnã immersionem, & per multas. Quando autem perfecta significatio non potest esse nisi per plures actiones, tunc plures actiones sunt de perfectione sacramenti: sicut patet in Eucharistia, quia refectio corporalis, quæ significat spiritualem, non potest esse nisi per cibum & potum. Et simile est in hoc sacramento: quæ curatio interiorum vulnerum non potest perfecte significari nisi per appositionem medicinæ ad diversas vulnerum radices: & ideo plures actiones sunt de perfectione huius sacramenti.

Ad primum ergo dicendum, quod vnitas totius perfecti non tollitur propter diuersitatem materiæ, aut formæ, quæ est in partibus totius. Sicut constat quod non est eadem materia carnis & ossis, ex quibus constituitur vnus homo, nec eadem forma: & similiter etiam in sacramento Eucharistiæ, & in hoc sacramento, pluralitas materiæ & formæ vnitatem sacramenti non tollit.

Ad secundum dicendum, quod quamuis illæ actiones sint plures simpliciter, tamen vniuntur in vna perfecta actione, quæ est vnctio omnium exteriorum sensuum, quibus hauritur morbus interior.

Ad tertium dicendum, quod quamuis in Eucharistia si post consecrationem panis moriatur sacerdos, alius sacerdos possit procedere ad consecrationem vini, incipiens vbi ille dimisit, vel etiam incipere a capite supra aliam materiam: tamen in extrema vnctio non potest à capite incipere, sed debet semper

* 3. p. 9. procedere: quia vnctio in eadem parte facta tantum
§ 2. ar. 2. valet, ac si consecraretur bis eadem hostia*: quod
nullo

nullo modo faciendum est. Nec tamen ministro-
rum pluralitas tollit unitatem huius sacramenti, quia
instrumentaliter tantum operantur. Mutatio autem
marteorum non tollit unitatem operationis fabri.

ARTIC. III.

Utrum hoc sacramentum fuerit à Christo in-
stitutum?

113

AD tertium sic proceditur. Videtur, quòd hoc
sacramentum non fuerit institutum à Christo.
Quia de institutione sacramentorum, quæ Christus
instituit, fit mentio in Euangelio, sicut de Euchari-
stia & Baptismo. Sed nulla fit mentio de extrema
unctione. Ergo non est à Christo instituta.

¶ 2 Præterea, Magister * expresse dicit in 4. di-
stinct. 23. quod est institutum ab Apostolis. Ergo ip-
se Christus per se non instituit. *li. 4. sent. d. 23. §. C*

¶ 3 Præterea, Sacramentum quod Christus insti-
tuit, etiam ipse per se exhibuit, ut patet de Euchari-
stia & Baptismo. Sed hoc sacramentum nulli ipse
exhibuit. Ergo per se non instituit.

SED contra, Sacramenta nouæ legis sunt dignio-
ra, quàm sacramenta veteris legis. Sed omnia sacra-
menta veteris legis sunt à Deo instituta. Ergo mul-
to fortius omnia sacramenta nouæ legis habent insti-
tutionem ab ipso Christo.

¶ Præterea, Eiusdem est instituere, & statutum re-
mouere. Sed ecclesia quæ in successoribus Apосто-
lorum habet eandem auctoritatem, quam Apostoli
habuerunt, non posset auferre sacramentum extre-
mæ unctionis. Ergo Apostoli non instituerunt, sed
ipse Christus.

RESPONDEO dicendum, quòd circa hoc est du-
plex opinio. Quidam enim dicunt, quòd sacramen-
tum istud, & confirmationis, Christus non instituit
per se, sed apostolis instituendum dimisit: quia hæc
duo propter plenitudinem gratiæ, quæ in eis confer-
tur, non potuerunt ante Spiritus sancti missionem,
plenissimam institui: unde sunt ita sacramenta nouæ

Q + legis,